

WYMAGANIA EDUKACYJNE

Z PLASTYKI – KLASA V

rok szkolny 2026/2027

Podręcznik: „Do dzieła! 5” – Nowa Era

wymagania zgodne z podstawą programową i programem nauczania

Szkoła	Szkoła Podstawowa nr 1 im. AK w Szywnaldzie
Nauczyciel	Beata Niemiec
Przedmiot	Plastyka – klasa V

I. Informacje ogólne

- Wymagania edukacyjne określają zakres wiadomości i umiejętności, których opanowanie jest podstawą do ustalenia śródrocznej i rocznej oceny klasyfikacyjnej z plastyki.
- Uwzględniają specyfikę przedmiotu, w którym wiedza teoretyczna służy przede wszystkim praktycznym działaniom twórczym.
- Przy ocenianiu bierze się pod uwagę także zaangażowanie, samodzielność, systematyczność, postępy ucznia oraz jego indywidualne możliwości.
- Ocena pracy plastycznej nie jest oceną talentu artystycznego.
- Uczeń rozwija umiejętność świadomego posługiwania się językiem plastyki.
- Uczeń wykorzystuje poznane środki wyrazu i techniki w działaniach twórczych.
- Uczeń poznaje wybrane dziedziny, style, kierunki i dzieła sztuki oraz uczy się je opisywać i interpretować.
- Uczeń rozwija kreatywność, wyobraźnię, samodzielność i umiejętność prezentowania własnych pomysłów.
- Uczeń dostrzega obecność sztuki w przestrzeni publicznej, architekturze, kulturze, życiu codziennym i sztuce użytkowej.

II. Szczegółowe wymagania – zakres treści klasy V

1. Język plastyki i środki wyrazu

- rozpoznaje i stosuje podstawowe środki wyrazu plastycznego: linię, plamę, barwę, kształt, fakturę, walor, światłocien i kompozycję;
- rozróżnia barwy ciepłe i zimne oraz barwy dopełniające i stosuje je świadomie w pracach;
- rozumie znaczenie kontrastu, rytmu, proporcji, harmonii i dominanty kompozycyjnej w zakresie realizowanym na lekcjach;
- rozpoznaje różne rodzaje kompozycji i potrafi wskazać ich cechy na przykładach dzieł;
- stosuje poznane zasady kompozycji w pracach na płaszczyźnie i w przestrzeni.

2. Przestrzeń, plany i perspektywa

- rozpoznaje pierwszy, drugi i dalsze plany w przedstawieniu;
- rozumie rolę wielkości, położenia i nakładania się form w budowaniu przestrzeni;

- stosuje perspektywę intuicyjną w prostych przedstawieniach;
- podejmuje próby przedstawiania przestrzeni z uwzględnieniem relacji między planami;
- potrafi wyjaśnić, w jaki sposób środki plastyczne tworzą wrażenie głębi.

3. Dziedziny sztuki – architektura, rzeźba i sztuka użytkowa

- rozróżnia malarstwo, rysunek, grafikę, rzeźbę, architekturę, scenografię i sztukę użytkową;
- rozumie podstawowe funkcje architektury: użytkową, estetyczną i symboliczną;
- rozpoznaje podstawowe elementy formy architektonicznej i potrafi wypowiedzieć się o ich funkcji;
- rozpoznaje rzeźbę jako dziedzinę sztuki oraz wskazuje jej podstawowe cechy;
- zna pojęcia związane z rzeźbą i podejmuje działania w zakresie modelowania, konstruowania lub reliefu;
- dostrzega związek formy przedmiotu użytkowego z jego funkcją i przeznaczeniem.

4. Ornament, sztuka ludowa i regionalna

- rozpoznaje ornament i określa jego funkcję dekoracyjną;
- dostrzega rytm i powtarzalność motywów w ornamentyce;
- rozpoznaje wybrane motywy sztuki ludowej i regionalnej;
- dostrzega związki między sztuką ludową, tradycją, miejscem i kulturą;
- wykorzystuje wybrane motywy regionalne jako inspirację do własnych działań plastycznych;
- szanuje dziedzictwo kulturowe własnego regionu oraz innych społeczności.

5. Odbiór i analiza dzieła sztuki

- opisuje wybrane dzieło sztuki, wskazując jego temat, kompozycję, barwę, formę i inne poznane środki wyrazu;
- posługuje się podstawowymi terminami plastycznymi podczas rozmowy o sztuce;
- rozpoznaje wybrane dzieła i twórców poznanych na lekcjach;
- porównuje wybrane dzieła pod względem formy, tematu lub sposobu przedstawienia;
- formułuje własne wrażenia i opinie dotyczące dzieła oraz podejmuje próbę ich uzasadnienia;
- dostrzega związek dzieła z epoką, kulturą lub funkcją, w zakresie omawianym na lekcjach.

6. Działalność twórcza

- samodzielnie lub z pomocą nauczyciela planuje kolejne etapy pracy;
- dobiera technikę, narzędzia i materiały odpowiednio do zadania;
- wykonuje prace na płaszczyźnie i w przestrzeni;
- łączy poznane środki i techniki w celu uzyskania zamierzonego efektu;
- eksperymentuje z materiałami i sposobami przedstawiania;
- prezentuje własną pracę i potrafi krótko opowiedzieć o swoim pomysle oraz zastosowanych środkach plastycznych;
- współpracuje podczas działań zespołowych i respektuje pomysły innych.

Wymagania edukacyjne – plastyka, klasa V – rok szkolny 2026/2027

III. Wymagania na poszczególne oceny

Ocena celująca (6)

- spełnia wszystkie wymagania na ocenę bardzo dobrą i wykazuje się wiadomościami oraz umiejętnościami wykraczającymi poza podstawowy zakres programu;
- twórczo i świadomie wykorzystuje wiedzę o barwie, kompozycji, przestrzeni, perspektywie i formie;
- samodzielnie planuje i realizuje oryginalne rozwiązania plastyczne oraz podejmuje eksperymenty;
- potrafi swobodnie analizować i interpretować wybrane dzieła sztuki, używając właściwych pojęć;
- wykazuje szczególne zainteresowanie plastyką, sztuką i kulturą oraz podejmuje dodatkowe działania twórcze lub poszerza wiedzę z własnej inicjatywy;
- aktywnie i twórczo uczestniczy w działaniach zespołowych, projektach i prezentacjach;
- potrafi uzasadnić własne wybory artystyczne i konstruktywnie wypowiadać się o pracach własnych i innych.

Ocena bardzo dobra (5)

- bardzo dobrze opanował wiadomości i umiejętności przewidziane dla klasy V;
- sprawnie rozpoznaje i stosuje poznane środki wyrazu plastycznego oraz zasady kompozycji;
- poprawnie rozróżnia barwy ciepłe, zimne i dopełniające oraz świadomie wykorzystuje je w pracach;
- stosuje perspektywę intuicyjną i prawidłowo buduje proste układy przestrzenne;
- rozpoznaje i charakteryzuje podstawowe cechy architektury, rzeźby, ornamentu oraz sztuki ludowej i regionalnej;
- samodzielnie wykonuje prace zgodne z tematem i założeniami techniki;
- potrafi opisać i zinterpretować wybrane dzieło sztuki;
- aktywnie uczestniczy w lekcjach, pracuje systematycznie i dba o warsztat.

Ocena dobra (4)

- opanował większość wiadomości i umiejętności przewidzianych dla klasy V;
- rozpoznaje podstawowe środki wyrazu plastycznego i zazwyczaj poprawnie stosuje je w praktyce;
- zna podstawowe zasady kompozycji, rodzaje barw i pojęcia związane z przestrzenią;
- potrafi wskazać plany w kompozycji i podejmuje poprawne próby stosowania perspektywy intuicyjnej;
- zna podstawowe cechy architektury, rzeźby, ornamentu i sztuki ludowej;
- wykonuje prace zgodne z tematem, korzystając z poznanych technik;
- potrafi w prosty sposób opisać dzieło sztuki i wyrazić własną opinię;
- na ogół pracuje systematycznie i właściwie organizuje stanowisko pracy.

Ocena dostateczna (3)

- opanował podstawowe wiadomości i umiejętności niezbędne do dalszej nauki;
- rozpoznaje podstawowe środki wyrazu plastycznego i wybrane zasady kompozycji;
- zna barwy ciepłe, zimne i podstawowe przykłady barw dopełniających;
- rozpoznaje pierwszy, drugi i dalsze plany oraz podejmuje próbę przedstawienia przestrzeni;
- zna podstawowe pojęcia dotyczące architektury, rzeźby, ornamentu i sztuki ludowej;
- wykonuje proste prace plastyczne na zadany temat, korzystając z instrukcji nauczyciela;
- potrafi wskazać podstawowe elementy dzieła i powiedzieć, jakie wywołuje ono wrażenia;
- wymaga czasami pomocy w doborze techniki, materiałów lub organizacji pracy.

Ocena dopuszczająca (2)

- opanował wiadomości i umiejętności w zakresie umożliwiającym dalsze uczestniczenie w zajęciach;
- przy wsparciu nauczyciela rozpoznaje podstawowe pojęcia i środki wyrazu plastycznego;
- podejmuje próby wykonania prostych prac na zadany temat;
- z pomocą nauczyciela rozróżnia podstawowe barwy, plany i elementy kompozycji;
- rozpoznaje wybrane dziedziny sztuki, np. architekturę i rzeźbę;
- podejmuje próbę opisu dzieła sztuki lub własnej pracy;
- wymaga częstego wsparcia w organizacji pracy, ale podejmuje wysiłek i próbuje wykonywać zadania.

Ocena niedostateczna (1)

- nie opanował wiadomości i umiejętności koniecznych do dalszego kształcenia plastycznego, mimo podejmowanych przez nauczyciela działań wspierających;
- nie rozpoznaje podstawowych pojęć i środków wyrazu plastycznego nawet przy znacznym wsparciu;
- nie podejmuje prób wykonania podstawowych zadań lub konsekwentnie odmawia udziału w zajęciach;
- nie wykonuje powierzonych zadań i nie wykazuje postępów pomimo możliwości uzyskania pomocy;
- braki uniemożliwiają mu realizację podstawowych wymagań edukacyjnych przewidzianych dla klasy V.

IV. Wymagania dotyczące pracy i postawy ucznia

- systematycznie uczestniczy w zajęciach i podejmuje pracę podczas lekcji;
- przestrzega zasad bezpieczeństwa przy korzystaniu z narzędzi i materiałów;
- dba o własne stanowisko pracy, materiały i wyposażenie pracowni;
- szanuje własne i cudze prace oraz opinie innych osób;
- potrafi współpracować w parze i grupie;
- podejmuje próby samodzielnego rozwiązywania problemów plastycznych;
- potrafi przyjąć informację zwrotną i wykorzystać ją do poprawy pracy;

- rozwija własne zainteresowania i w miarę możliwości uczestniczy w życiu kulturalnym.

V. Dostosowanie wymagań do indywidualnych potrzeb ucznia

Przy ustalaniu oceny nauczyciel uwzględnia indywidualne możliwości psychofizyczne, rozwojowe i edukacyjne ucznia oraz zalecenia zawarte w opinii lub orzeczeniu poradni psychologiczno-pedagogicznej. Dostosowanie może obejmować m.in. wydłużenie czasu pracy, dzielenie zadań na etapy, stosowanie instrukcji obrazkowych, zmianę formy polecenia, dobór odpowiednich materiałów i narzędzi oraz ocenianie postępów i zaangażowania ucznia z uwzględnieniem jego możliwości. W działalności plastycznej nie ocenia się talentu ani sprawności manualnej w oderwaniu od możliwości ucznia.

VI. Postanowienia końcowe

Wymagania mogą być uszczegóławiane w toku realizacji programu z uwzględnieniem specyfiki zespołu klasowego, indywidualnych potrzeb uczniów oraz warunków organizacyjnych szkoły. W przypadku uczniów objętych pomocą psychologiczno-pedagogiczną wymagania i sposób pracy dostosowuje się zgodnie z obowiązującą dokumentacją ucznia.

Podstawa opracowania:

- podstawa programowa kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej obowiązująca dla klasy V w roku szkolnym 2026/2027;
- program nauczania plastyki „Do dzieła!” – Nowa Era;
- podręcznik „Do dzieła! 5” – Nowa Era;
- wewnętrzne zasady oceniania obowiązujące w szkole.